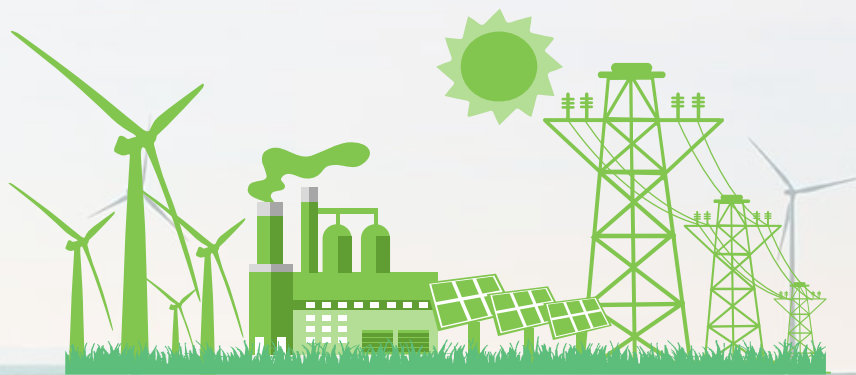

CHÍNH SÁCH TÀI CHÍNH XANH HỖ TRỢ ĐẠT MỤC TIÊU NET-ZERO NĂM 2050

TS. Nguyễn Như Quỳnh

Viện trưởng, Viện Chiến lược và chính sách tài chính

Bộ Tài chính

NỘI DUNG

01 MỤC TIÊU NET-ZERO 2050

02 NHU CẦU TÀI CHÍNH

03 THỰC TRẠNG CSTC XANH

04 MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA

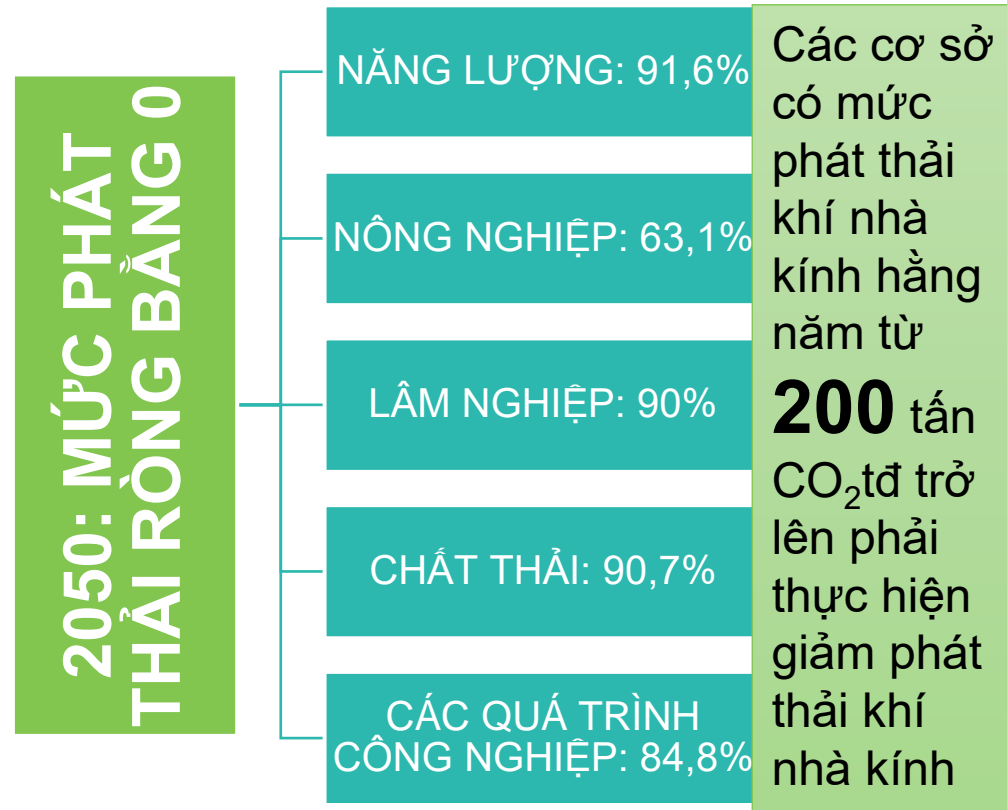
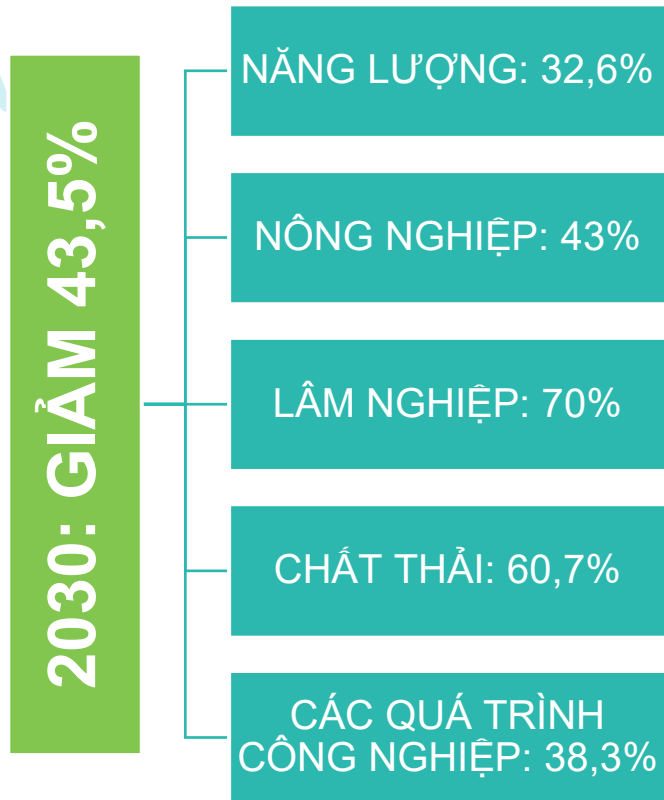
05 MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ

MỤC TIÊU NET ZERO 2050

Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu đến năm 2050 (Quyết định số 896/QĐ-TTg ngày 26/7/2022)

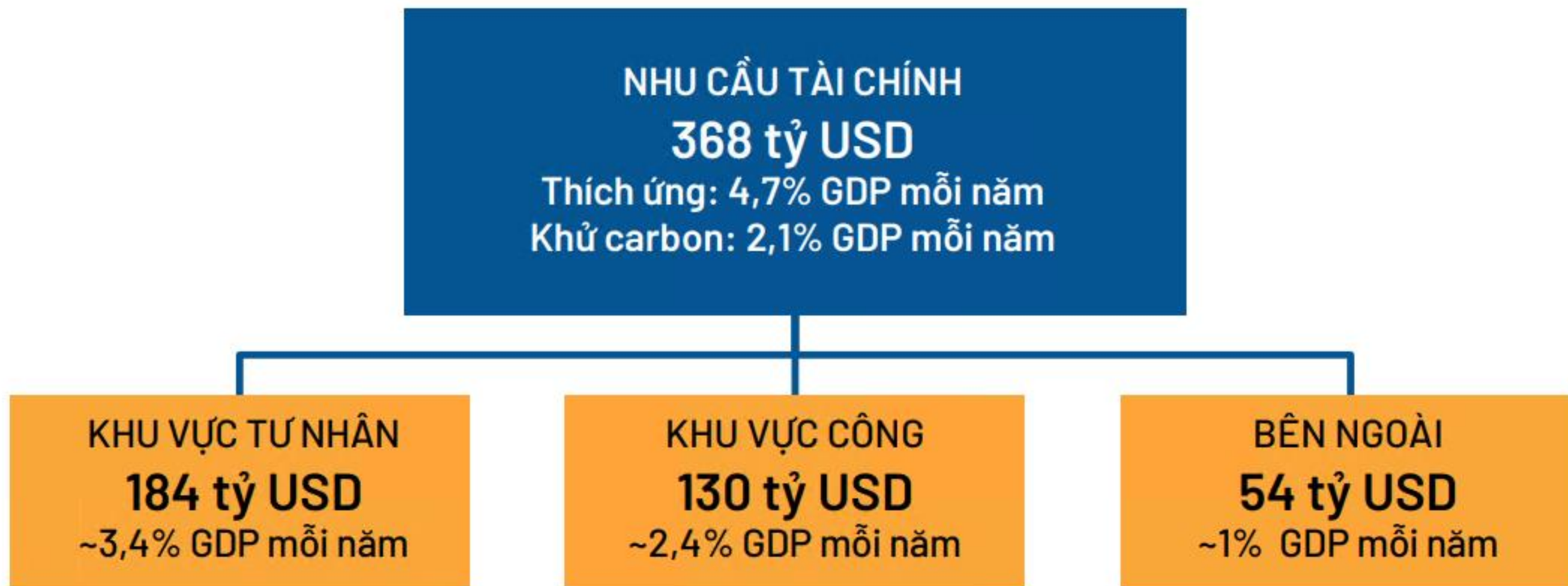
MỤC TIÊU: GIẢM PHÁT THẢI KHÍ NHÀ KÍNH

Các cơ sở có mức phát thải khí nhà kính hằng năm từ **2.000** tấn CO₂tđ trở lên phải thực hiện giảm phát thải khí nhà kính

NHU CẦU TÀI CHÍNH

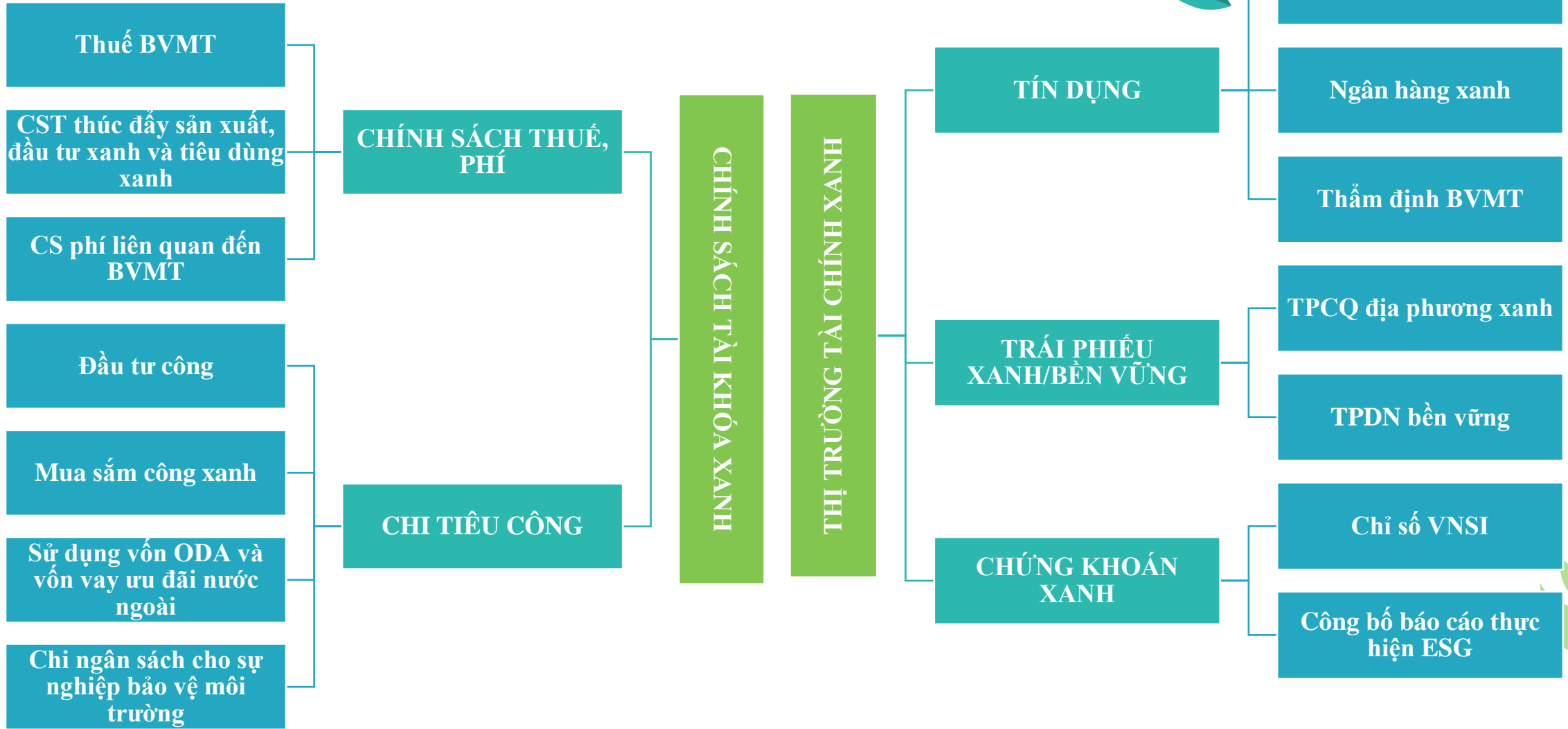

Nguồn: WB (2022) Việt Nam: Báo cáo về Khí hậu và Phát triển

THỰC TRẠNG CHÍNH SÁCH TÀI CHÍNH XANH

CHÍNH SÁCH TÀI CHÍNH XANH

CHÍNH SÁCH THUẾ, PHÍ

Quá trình “XANH HÓA” hệ thống chính sách thuế của Việt Nam giai đoạn vừa qua hướng đến 2 trụ cột sau:

- (i) Khuyến khích hỗ trợ các hành vi tốt, hướng đến sản xuất xanh, tiêu dùng xanh;
- (ii) Hạn chế hành vi gây tác hại cho môi trường theo nguyên tắc “người gây ô nhiễm” phải trả tiền.

THUẾ BVMT

- 2012-2020: Số thu thuế BVMT đã tăng hơn 5,4 lần.
- Đến năm 2020, số thu từ thuế BVMT ước chiếm khoảng 4,55% tổng thu NSNN

CHÍNH SÁCH THUẾ THỨC ĐẦY SẢN XUẤT VÀ ĐẦU TƯ XANH

- THUẾ TNDN
  - Ưu đãi thuế suất với thu nhập của DN từ dự án BVMT
  - Miễn thuế TNDN đối với thu nhập từ chuyển nhượng chứng chỉ giảm phát thải của doanh nghiệp được cấp chứng chỉ giảm phát thải;
- THUẾ XNK
  - Khuyến khích nhập khẩu nguyên liệu, vật liệu, ưu tiên loại trong nước chưa đáp ứng nhu cầu; chú trọng phát triển lĩnh vực công nghệ cao, công nghệ nguồn, tiết kiệm năng lượng
- THUẾ TÀI NGUYÊN
  - Thuế gián thu, thu vào sản phẩm tài nguyên thiên nhiên được khai thác
  - Đối tượng chịu thuế là khoáng sản kim loại; Khoáng sản không kim loại; Dầu thô; Khí thiên nhiên, khí than....

CHÍNH SÁCH THUẾ, PHÍ

Số thu thuế TTĐB hàng năm chiếm khoảng 8%-9% trong tổng thu NSNN và khoảng 1,8% - 2,6% GDP.

Trong tổng thu từ thuế TTĐB, số thu từ các mặt hàng xăng dầu, ô tô, thuốc lá, rượu, bia chiếm tỷ trọng lớn nhất.

CHÍNH SÁCH THUẾ THÚC ĐẨY TIÊU DÙNG XANH

• THUẾ TIÊU THỤ ĐẶC BIỆT

- Đối với ô tô chở người, quy định mức thuế dựa theo dung tích xi lanh và loại nhiên liệu sử dụng nhằm khuyến khích sử dụng nhiên liệu tiết kiệm, giảm ô nhiễm môi trường.
- Đối với xe chạy bằng nhiên liệu hóa thạch, mức thuế suất được quy định trong khoảng từ 40% đến 150%, tùy theo dung tích xi lanh.
- Mức thuế suất TTĐB đối với các sản phẩm ít gây hại đến môi trường như xe ô tô chạy bằng năng lượng điện, năng lượng mặt trời áp dụng chỉ bằng 50% và 70% so với mức thuế suất thuế TTĐB áp dụng với xe ô tô cùng loại chạy bằng xăng.

CHÍNH SÁCH PHÍ

- Việt Nam hiện đang áp dụng phí BVMT đối với nước thải và phí BVMT đối với khai thác khoáng sản.

CHI TIÊU CÔNG XANH

ĐẦU TƯ CÔNG

Hoàn thiện pháp luật về đầu tư công

Phần lớn nguồn vốn dành đầu tư kết cấu hạ tầng, trong đó có hạ tầng năng lượng

Chính sách thu hút vốn đầu tư ngoài nhà nước, đầu tư theo hình thức đối tác công tư (PPP) và thúc đẩy xã hội hóa trong đầu tư công

MUA SẮM CÔNG XANH

Khuyến khích mua sắm các sản phẩm xanh, đặc biệt là bắt buộc mua sắm các sản phẩm tiết kiệm năng lượng

Dán nhãn năng lượng

CHI TIÊU CÔNG XANH

SỬ DỤNG VỐN ODA VÀ VỐN VAY ƯU ĐÃI

CHI SỰ NGHIỆP
BẢO VỆ MÔI
TRƯỜNG

Lĩnh vực ưu tiên

(1) Xây dựng
kết cấu hạ tầng
đồng bộ, hiện
đại;

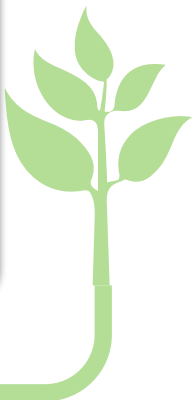
(2) Nghiên cứu,
xây dựng chính
sách phát triển
kinh tế, văn
hóa, xã hội và
tăng cường
năng lực quản
lý nhà nước;

(3) Phát triển
nguồn nhân lực,
nghiên cứu
khoa học và
phát triển công
nghệ;

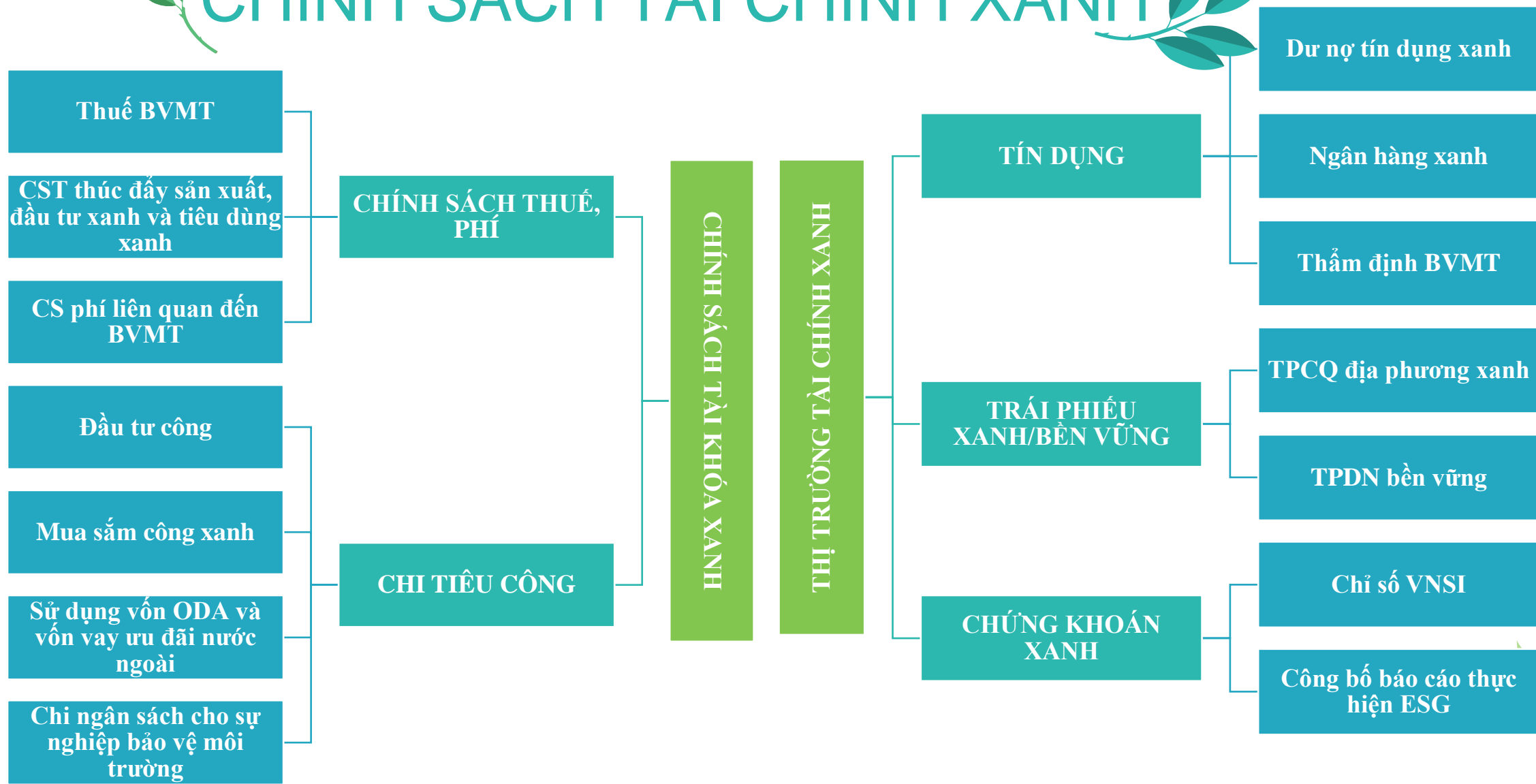
(4) Hỗ trợ bảo
vệ môi trường,
ứng phó BĐKH
và thực hiện
chiến lược
tăng trưởng
xanh.

Địa
bàn
ưu
tiên

Chi NSNN
cho sự
nghịệp môi
trường, với
mức kinh
phí không
thấp hơn 1%
tổng chi cân
đối của
NSNN

CHÍNH SÁCH TÀI CHÍNH XANH

KHUNG CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH XANH

Luật BVMT 2020: Trái phiếu xanh là TPCP, CQĐP, DN phát hành để huy động vốn cho hoạt động BVMT, dự án đầu tư mang lại lợi ích về MT.

NĐ số 08/2022/NĐ-CP hướng dẫn Luật BVMT quy định cụ thể về phát hành TPX

2015: Bộ TC ban hành QĐ 2183/QĐ-BTC về CTHĐ thực hiện Chiến lược QG về tăng trưởng xanh đến năm 2020

2018: NĐ 163 về TPDN đã công nhận TPX; NĐ 95/2018/NĐ-CP quy định về điều kiện điều khoản, tổ chức phát hành, đăng ký, lưu ký, niêm yết và giao dịch TPCP xanh.

2020: CLTC đến năm 2030 quy định các nhiệm vụ phát triển công cụ tài chính xanh; đa dạng hóa sản phẩm, phát triển TPX để huy động vốn cho dự án BVMT

KẾT QUẢ PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG TRÁI PHIẾU XANH

2016: Đề án phát hành thí điểm trái phiếu xanh của chính quyền địa phương.

2017: Lộ trình phát triển thị trường trái phiếu trong giai đoạn kể từ năm 2017 - 2020, tầm nhìn năm 2030 (Quyết định số 1191/QĐ-TTg ngày 14/8/2017)

2018: Nghị định số 95/2018/NĐ-CP quy định về điều kiện điều khoản, tổ chức phát hành, đăng ký, lưu ký, niêm yết và giao dịch TPCP xanh.

Trong năm 2021-2022, cùng với một số nước trong khu vực, thị trường vốn nợ bền vững của Việt Nam có mức tăng trưởng mạnh mẽ, tổng giá trị GSS đạt 1,5 tỷ USD trong năm 2021.

Việt Nam là thị trường phát hành nợ xanh lớn thứ hai trong ASEAN, chỉ sau Singapore

Tháng 7/2022, EVNFinance đã phát hành 1.725 tỷ đồng trái phiếu xanh kỳ hạn 10 năm với lãi suất 6,7%/năm, được bảo lãnh một phần bởi GuarantCo - Công ty dịch vụ bảo lãnh đa quốc gia.

PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG CỔ PHIẾU XANH

2015: Thiết lập một khung tài chính xanh cho các hoạt động trên thị trường vốn

2017: Xây dựng và công bố Chỉ số phát triển bền vững VNSI.

2020: Thông tư 96/2020/TT-BTC hướng dẫn công bố thông tin trên thị trường chứng khoán với yêu cầu mới về báo cáo thực hiện ESG.

KẾT QUẢ

Nền tảng tốt cho thị trường chứng khoán xanh phát triển

Chỉ số VNSI đã hoạt động được 5 năm, tạo động lực cho các công ty niêm yết nỗ lực tham gia vào rổ chỉ số này.

Thúc đẩy các doanh nghiệp niêm yết phải quan tâm nhiều hơn đến báo cáo phát triển bền vững ESG

THỊ TRƯỜNG TÍN DỤNG XANH

2015: Quyết định số 1552/QĐ-NHNN về Ban hành kế hoạch hành động của ngành ngân hàng đến 2020

2015: Chỉ thị số 03/CT-NHNN về thúc đẩy tăng trưởng tín dụng xanh và quản lý rủi ro môi trường và xã hội trong hoạt động cấp tín dụng.

2018: Quyết định số 1604/QĐ-NHNN về việc phê duyệt Đề án phát triển ngân hàng xanh tại Việt Nam (Đề án 1064)

2020-2025: Quyết định 34/QĐ-NHNN về việc ban hành chương trình hành động của ngành ngân hàng đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.

Dư nợ tín dụng xanh tăng trưởng đều đặn qua các năm, từ hơn 71,02 nghìn tỷ đồng vào cuối năm 2015 (chiếm 1,5% tổng dư nợ toàn hệ thống) lên mức hơn hơn 440.000 tỉ đồng (chiếm hơn 4,2% tổng dư nợ toàn nền kinh tế) vào cuối năm 2021.

Dư nợ tín dụng xanh phân bổ tập trung vào lĩnh vực nông nghiệp xanh và chủ yếu là tín dụng dài hạn.

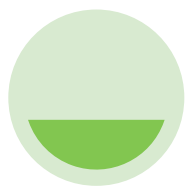
Cơ cấu tín dụng xanh đang có sự dịch chuyển từ lĩnh vực quản lý nước bền vững tại khu vực đô thị và nông thôn sang lĩnh vực năng lượng tái tạo, năng lượng sạch.

MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA

CHI TIÊU CÔNG

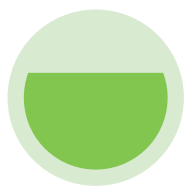

ĐẦU TƯ CÔNG

Chậm giải ngân

Lãng phí, thất thoát,
chưa hiệu quả

Chất lượng thể chế
PPP hạn chế

MUA SẴM CÔNG XANH

Thói quen

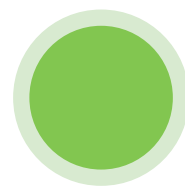
Thiếu cơ chế theo
dõi, giám sát

Thiếu hướng dẫn
pháp lý

Hạn chế nguồn lực

Cơ chế ưu đãi
chưa có

Tận dụng nhãn
xanh còn hạn chế

CHI SỰ NGHIỆP BVMT

Dàn trải, chưa hiệu
quả;

Có tình trạng cuối
năm không giải
ngân hết, phải
chuyển nguồn hoặc
hủy dự toán

Xã hội hóa đầu tư
BVMT chậm, NSNN
vẫn là chủ yếu

CHÍNH SÁCH THUẾ

Cần phải nâng cao hiệu quả trong điều tiết hành vi chủ thể tham gia thị trường

Chính sách phí BVMT đối với khí thải mặc dù đã được quy định từ năm 2014 nhưng đến nay vẫn chưa được áp dụng

Điều chỉnh cách thức phân bổ và sử dụng nguồn thu từ các khoản, thuế phí liên quan đến thực hiện mục tiêu tăng trưởng xanh

MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA

TTTC XANH

TRÁI PHIẾU

Có tần suất phát hành thấp và tốc độ phát triển chậm hơn một số thị trường trong khu vực

Thiếu đa dạng về loại dự án, ngành nghề và tổ chức phát hành

CỔ PHIẾU

Việc đầu tư vào các cổ phiếu xanh thông qua VNSI được cho là có tỷ trọng thấp

TÍN DỤNG

Tín dụng xanh chủ yếu từ các ngân hàng lớn, các dự án được cấp tín dụng xanh còn ít

Các doanh nghiệp gặp nhiều khó khăn với yêu cầu cấp tín dụng xanh dài, các thủ tục vay vốn phức tạp và thiếu tài sản đảm bảo

Bảng cân đối tài sản của các ngân hàng chủ yếu được hình thành từ luồng vốn ngắn hạn nên thiếu vốn trung và dài hạn đầu tư cho các dự án xanh, tạo ra nguy cơ thiếu bền vững

KHUYẾN NGHỊ CHÍNH SÁCH

CHI TIÊU CÔNG

ĐẦU TƯ CÔNG

- Hoàn thiện thể chế
- Tăng trách nhiệm người đứng đầu
- Cơ cấu lại đầu tư công
- Giảm thủ tục
- ƯU TIÊN dự án sử dụng năng lượng tái tạo, sử dụng hiệu quả năng lượng

MUA SẮM CÔNG XANH

- Hoàn thiện chính sách
- Hoàn thiện cơ chế, quy trình mua sắm công xanh, trong đó phân định vai trò rõ ràng của các bên liên quan

CHI SỰ NGHIỆP BVMT

- Nâng cao hiệu quả chi
- Đẩy mạnh xã hội hóa
- Tăng cường nguồn lực

CHÍNH SÁCH THUẾ

ĐỒNG BỘ

- Rà soát, hợp lý hóa hệ thống pháp luật về thuế, phí nhằm hướng tới mục tiêu giảm phát thải nhà kính và phát triển bền vững theo một chiến lược tổng thể và toàn diện

MỞ RỘNG ĐỐI TƯỢNG CHỊU THUẾ BVMT

- Bao phủ được các nguồn gây tổn hại cho môi trường, bao gồm cả các loại sản phẩm, hàng hóa mà quy trình sản xuất tạo ra nhiều phát thải

THUẾ SUẤT PHÙ HỢP

- Để tạo ra các động cơ thích hợp để thúc đẩy chuyển đổi, khử phát thải

THUẾ CARBON

- Nghiên cứu khả năng xây dựng và áp dụng thuế Carbon trong dài hạn

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ: PHÁT TRIỂN TRÁI PHIẾU XANH

CƠ SỞ PHÁP LÝ

Rà soát, bổ sung và hoàn thiện cơ sở pháp lý, khung khổ chính sách và cơ chế quản lý thị trường đối với thị trường tài chính nói chung và thị trường trái phiếu xanh nói riêng

CƠ SỞ HẠ TẦNG THỊ TRƯỜNG

- Phát triển cơ sở hạ tầng và định chế trung gian của thị trường theo hướng hiện đại, minh bạch, phù hợp với thông lệ quốc tế

CƠ SỞ NHÀ ĐẦU TƯ

- Tập trung vào các doanh nghiệp bảo hiểm, Bảo hiểm Xã hội Việt Nam, quỹ đầu tư và các nhà đầu tư nước ngoài

CHÍNH SÁCH ƯU ĐÃI

- Chính sách ưu đãi thuế, phí cho phát hành và đầu tư như miễn giảm thuế liên quan đến lợi tức thu được từ đầu tư trái phiếu xanh.

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ: PHÁT TRIỂN CỔ PHIẾU XANH

CHÍNH SÁCH KHUYẾN KHÍCH

Khuyến khích đối với doanh nghiệp nằm trong chỉ số VNSI;

Ưu đãi tài chính và phi tài chính cho các tổ chức phát hành cổ phiếu xanh

TIÊU CHÍ CỔ PHIẾU XANH

Hướng dẫn phát hành cổ phiếu xanh, bao gồm những tiêu chí như mục đích sử dụng, chọn lựa dự án giải ngân, tác động, kết quả

BÁO CÁO BỀN VỮNG

Hỗ trợ và đào tạo các công ty niêm yết và công ty đại chúng về công bố các thông tin liên quan đến phát triển bền vững

Hỗ trợ DNNY xây dựng và công bố Báo cáo Bền Vững

NHẬN THỨC

Tuyên truyền, triển khai các chương trình hội nghị, đào tạo phổ biến các kiến thức về ESG của doanh nghiệp,

Giới thiệu các sản phẩm tài chính xanh tới công chúng đầu tư

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ KHÁC

Huy động và mở rộng quy mô các nguồn tài chính quốc tế

Nâng cao nhận thức và thực thi các tiêu chuẩn phát triển bền vững

Định giá carbon:
Thị trường mua bán phát thải carbon

Quy định giám sát vĩ mô liên quan tới phát thải carbon

Thank You